

11384

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Dışişleri Bakanı Sn. Hakan Fidan tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim. 30.04.2024

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Güneydoğu Asya ülkesi olan Myanmar'ın Arakan bölgesinde yaşayan Müslümanlar, Myanmar ordusu ve Budist milisler tarafından uzun yıllardır sistematik zulüm ve insan hakları ihlallerine maruz kalmaktadır. Arakan'da 2012'de Budistler ile Müslümanlar arasında çıkan çatışmalarda çoğu Müslüman binlerce kişi katledilmiş, yüzlerce ev ve iş yeri ateşe verilmiştir. 25 Ağustos 2017'de ise Myanmar ordusu ve Budist milliyetçiler, kitlesel şiddet eylemleri düzenlemiş, Birleşmiş Milletler'e (BM) göre, Ağustos 2017'den sonra Arakan'daki baskı ve zulümden kaçıp Bangladeş'e sığınanların sayısı 900 bine ulaşmıştır. Uluslararası insan hakları kuruluşları, yayınladıkları uydu görüntüleriyle yüzlerce köyün yok edildiğini kanıtlamıştır. Ontario Uluslararası Kalkınma Ajansının Ağustos 2018'de yayımladığı rapora göre, 25 Ağustos 2017'den bu yana en az 24 bin Arakanlı Müslüman, Myanmar ordusuna öldürülmüş, 34 binden fazla Arakanlı Müslüman ateşe atılırken, 114 bin civarında kişi de fiziksel şiddet görmüştür. Ayrıca aynı rapora göre Myanmar ordusu mensupları binlerce kadına da tecavüz etmiştir.

Bu durum, Birleşmiş Milletler tarafından "etnik temizlik" ve "soykırım" olarak nitelendirilmiş, yaşanan sistematik zulümler bölgede insani bir kriz yaratmıştır. Bölgede köyleri yakılan, toplu katliamlara, tecavüzlere ve insanlık dışı şiddete maruz kalan birçok Arakanlı Müslüman, komşu ülkelere sığınmış, mülteci olarak bulundukları bu ülkelerde ise çok zor şartlar altında yaşamlarını sürdürmek zorunda kalmıştır. Öte yandan yine Myanmar'daki askeri yönetimin, iç çatışmalar nedeniyle yaşanan toprak kaybına karşı kimlik dahi vermediği Arakanlı Müslüman erkekleri zorla orduya alarak savaşmaya zorladığı gündeme gelmiştir.

Türkiye'nin; tarihi ve kültürel bağları ve bölgedeki aktif rolü göz önüne alındığında insani dış politika çerçevesinde, zulmün sona erdirilmesi ve bölgede barış ve istikrarın sağlanması için gerekli adımları atması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye, Arakanlı Müslümanlara yönelik sistematik olarak yürütülen zulme ve soykırıma karşı bugüne kadar ne gibi çalışmalar yapmıştır?
- 2) Myanmar'ın insanlık dışı uygulamalarına yönelik uluslararası toplumu harekete geçirmek adına herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

11284

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

3) Arakan'da yaşanan insan hakları ihlallerinin uluslararası hukuk çerçevesinde takip edilmesi ve sorumluların hesap verebilirliğinin sağlanması için Türkiye olarak herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?

4) Türkiye'nin, Arakan'da yaşanan krize insani yardım sağlamak ve mağdurlara destek olmak amacıyla yürüttüğü çalışma var mıdır?

6) Myanmar hükümeti ile Türkiye arasında, Arakanlı Müslümanlara yönelik zulmün sona erdirilmesiyle ilgili herhangi bir diplomatik ilişki yürütülmüş müdür?

7) Uluslararası hukuka aykırı şekilde Myanmar'daki askeri cunta tarafından savaşmaları için zorla orduya alınan Arakanlı Müslüman erkeklerin durumuyla ilgili herhangi bir girişimde bulunulacak mıdır?